

Warszawa, 2014-03-27

KRIR/KK/460/14

Pan

Marek Sawicki

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do dyskusji z Panem Ministrem, która miała miejsce podczas XII Posiedzenia KRIR w dniu 17 marca br. w Warszawie, w trakcie której Pan Minister zapowiedział ponowny przegląd projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (wersji z dnia 12 marca 2014 r.), poniżej przedkładam ponownie uwagi samorządu rolniczego do w/w dokumentu.

Ponadto, informuję, że są to uwagi nieuwzględnione, a zgłaszane do projektu PROW 2014-2020 w dniu 14 lutego br.

UWAGI OGÓLNE

Samorząd rolniczy wnosi o odejście od wykazywania wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA) dla poddziałań: Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych), Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników (Premie dla młodych rolników) oraz poddziałania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”. W opinii samorządu rolniczego zamiast wpisania określonego % konieczności osiągnięcia wzrostu wartości dodanej GVA powinien zostać umieszczony zapis: „W wyniku realizacji zadania powinna nastąpić poprawa ogólnych standardów gospodarstwa, np. środowiskowych, klimatycznych i innych lub zwiększony wolumen produkcji.

Dodatkowo samorząd rolniczy jest przeciwny wymogowi prowadzenia rachunkowości w związku z realizacją projektów w ramach działań i poddziałań PROW 2014-2020 zarówno przed złożeniem wniosku jak i po złożeniu. W sytuacji konieczności ewidencji zdarzeń gospodarczych proponuje się prowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i rozchodów w trakcie realizacji zadania, podobnie jak obecnie prowadzą rolnicy i rozliczają VAT.

Ponadto, wnosi się o bezwzględne zwiększenie budżetu PROW 2014-2020 do pierwotnej wersji na działania skierowane do rolników i zrezygnowanie z działania „Mała infrastruktura na obszarach

wiejskich (drogi gminne). Modernizacja gospodarstw było w pierwotnej wersji 2.800.000.000 – obecnie 2.600.000.000 euro, młody rolnik było 700.000.000 – zmniejszono na 500.000.000 euro. Samorząd rolniczy wnosi o przywrócenie pierwotnego budżetu na te działania.

Jako kryterium podziału środków na województwa proponuje się algorytm powierzchni działek rolnych w danym województwie do których wypłacane były JPO i ilości gospodarstw.

Samorząd rolniczy wnioskuję o dokonanie analizy podziału finansowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 na poszczególne województwa. Należy również określić wdrożenia danych działań PROW na poziomie województw.

Ponadto, samorząd rolniczy wnosi ponownie, aby w projekcie II PROW 2014-2020 zostało ujęte **zarządzanie ryzykiem w rolnictwie**. Należy skorzystać z możliwości wsparcia z budżetu UE ubezpieczeń upraw i zwierząt, traktując ten system jako dodatkowy system wspomagający system krajowy dotyczący ubezpieczeń upraw i zwierząt. Możliwość taką wprowadza przepis art. 36 i 37 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005*. Możliwość skorzystania z dofinansowania ubezpieczeń ze środków UE, spowodować może, że rolnicy zaczną powszechnie korzystać z ubezpieczeń upraw roślin i zwierząt.

Dodatkowo w projekcie PROW 2014-2020 należy wykreślić zapisy dotyczące tzw. efektu deadweight . Udowodnienie, że efekt ten występuje w gospodarstwie rolnym jest trudny do wykazania, bowiem rolnik np. może wziąć kredyt lub mieć środki z dopłat bezpośrednich, ponadto obecnie nie istnieje obowiązek w gospodarstwach rolnych, prowadzenia rachunkowości rolnej. Dlatego przedmiotowy zapis z uwagi na brak precyzyjnych zapisów należy wykreślić, gdyż może powodować dowolność interpretację.

Samorząd rolniczy proponuje również nie regionalizować płatności klimatycznych i ekologicznych.

Niezależnie od uwagi zgłaszanych do PROW 2014-2020 wnosimy, aby od 2015 r. umożliwić stosowanie krajowych płatności uzupełniających, które państwo członkowskie może stosować zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

W punkcie 4.4 "Opis działań podjętych w celu zapewnienia doradztwa w zakresie wymogów prawnych i działalności związanych z innowacją" należy dodać na końcu pierwszego akapitu na stronie 53 zdanie: „Zadania ustawowe publicznych jednostek doradztwa rolniczego pełnią również izby rolnicze i Krajowa Rada Izb Rolniczych”.

Działanie: 7.2. Transfer wiedzy i działalność informacyjna.

7.2.1 Poddziałanie: Szkolenia zawodowe i nabywanie umiejętności

7.2.2 Poddziałanie: Demonstracje i działania informacyjne

W innych informacjach ważnych dla działania (strona 97) istnieje zapis mówiący że, wsparcie może być przyznane temu wnioskodawcy, który posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w organizacji transferu wiedzy, gdzie za odpowiednie doświadczenie uważa się organizację minimum sześciu działań w roku. Proponujemy obniżenie liczby tych działań - do trzech rocznie. Doświadczenie powinno dotyczyć kadry dydaktycznej.

W ramach tego działania proponuje się także dofinansowanie systemu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, co miałyby istotne znaczenie dla efektów ekonomicznych w gospodarstwie rolnym. W tej chwili badania finansowane są także ze środków pozabudżetowych, wobec czego zachodzi możliwość wpływania komercyjnych firm na wyniki oceny.

Działanie: 7.3. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw

7.3.2. Poddziałanie: Wsparcie szkoleń dla doradców

W beneficjentach tego działania należy wpisać publiczne podmioty doradcze zamiast jednostki doradztwa rolniczego, pod pojęciem którym będzie rozumieć się również izby rolnicze i Krajową Radę Izb Rolniczych.

Działanie: 7.4. Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

Należałoby uzupełnić systemy jakości o **systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych produkowanych metodami tradycyjnymi**, co będzie zdaniem samorządu rolniczego możliwe do realizacji z korzyścią dla rolników tj. bezpośrednich producentów żywności jedynie pod warunkiem złagodzenia przepisów sanitarno-epidemiologicznych krajowych do tych obowiązujących na terenie państw „starej” Unii Europejskiej. Po złagodzeniu przepisów działanie to

mogłoby ułatwić rolnikom tworzenie wspólnych zakładów przetwórczych na wzór powstałych w krajach Europy zachodniej.

Proponuje się zatem dodać „oraz inne krajowe systemy jakości” oraz nie uszczegółowiać podstaw prawnych dotyczących funkcjonowania krajowych systemów jakości żywności.

Działanie: 7.5. Inwestycje w środki trwałe

7.5.1 Poddziałanie: Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw Rolnych)

Proponujemy ustanowienie wielkości ekonomicznej gospodarstwa w przedziale 6-200 tys. euro dla gospodarstw prowadzących produkcję roślinną, natomiast dla gospodarstw o zwierzęcym profilu produkcji proponujemy przedział 6-300 tys. euro.

Bezwzględnie należy wpisać w koszty kwalifikowane zakup stada podstawowego przy nowych budynkach. Bez takiej możliwości w opinii samorządu rolniczego nie będzie możliwości tworzenia nowych gospodarstw o profilu zwierzęcym lub przekwalifikowania się obecnych gospodarstw o profilu roślinnym. W modernizacji gospodarstw rolnych należy w sposób priorytetowy traktować produkcję zwierzęcą. Dlatego przy budowie nowych budynków gospodarskich należałoby **stworzyć możliwość zakupu stada podstawowego zwierząt gospodarskich.**

Mając na uwadze także Program odbudowy pogłowia trzody chlewnej w Polsce w rodzajach operacji dotyczących budynków inwentarskich sformułowanie „-dotyczące produkcji prosiąt” należy zastąpić „-dotyczące produkcji prosiąt i trzody chlewnej w cyklu zamkniętym”, gdyż zaproponowany w projekcie zapis ogranicza możliwość pozyskania środków przez producentów polskiej wieprzowiny.

Należy dopisać, że w ramach działania będą realizowane operacje na inwestycje mające na celu dostosowanie gospodarstw do wymogów związanych z prowadzeniem gospodarstw rolnych na obszarach OSN. Dla gospodarstw budujących i powiększających płyty obornikowe i zbiorniki na gnojowicę należałoby zwiększyć stopień zwrotu kosztów.

Należy również bezwzględnie umożliwić rolnikom możliwości uzyskania wsparcia finansowego **na zakup używanych do 5 lat maszyn**, czego nie wykluczają przepisy *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005*. Koszty zakupu nowego sprzętu to duży wydatek finansowy dla wielu małych i średnich gospodarstw rolnych, jeżeli celem PROW 2014-2020 jest modernizacja

takich gospodarstw - to dopuszczenie dofinansowania sprzętu używanego (do 5 lat) pozwoli na ułatwienie restrukturyzacji większej ilości gospodarstw rolnych.

Należy wykreślić również zapis: „...*Podział gospodarstwa lub produkcji, który będzie miał związek z dążeniem do obejścia ww. warunków, zostanie potraktowany, jako stworzenie sztucznych warunków w celu uzyskania pomocy.*”. Każdy rolnik w ramach swoich uprawnień właścicielskich ma prawo do podziału swojego gospodarstwa rolnego, w którym każdy, kto posiadał ziemię po podziale ma prawo do prowadzenia własnej działalności rolniczej. W/w zapis dotyczący, zatem sztucznych warunków, będzie trudny do udowodnienia bądź niemożliwy i może być traktowany przez Agencję uznaniowo, czego powinniśmy zdecydowanie unikać. Ponadto uniemożliwia np. darowanie części gospodarstwa dzieciom.

Ponadto, samorząd rolniczy podtrzymuje propozycję zastosowania odstępstwa od uznania za niekwalifikowaną operację zakupu rzeczy tego samego rodzaju, jak rzecz dofinansowana w ramach PROW 2007-2013, w przypadku beneficjenta, który znacząco powiększył swoje gospodarstwo.

7.5.2 Poddziałanie: Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych (Przetwórstwo i marketing produktów rolnych)

Jest zapis, że w sektorach przetwórstwa i wprowadzania do obrotu: mleka i wyrobów mleczarskich, mięsa, owoców i warzyw oraz zbóż, wsparcie nie może dotyczyć budowy nowych zakładów jest w sprzeczności z ideą tworzenia grup producenckich i zachęcania rolników do przygotowania do sprzedaży i przetwórstwa płodów rolnych. W wyniku tego zapisu nowopowstające grupy producenckie (spółki czy Spółdzielnie) nie otrzymają wsparcia na budowę zakładu np. przetwórstwa warzyw, młyna czy kaszarni. Ze środków tych będą mogły skorzystać istniejące Spółdzielnie Mleczarskie czy zakłady przetwórcze, które już ze środków pomocowych wielokrotnie korzystały.

Proponujemy wzmocnienie wsparcia pionowych powiązań rolników z przetwórstwem.

Zdaniem samorządu rolniczego należy wykreślić z beneficjentów średnie przedsiębiorstwa i pozostawić zapis - działa jako przedsiębiorca wykonujący działalność jako mikro i małe przedsiębiorstwo.

Zwiększenie szans małych przedsiębiorstw (gospodarstw rolnych) - stworzy warunki do rozwoju zaplecza produkcyjnego dla rzemieślniczych zakładów, które są w stanie zapewnić odpowiednie zaplecze do produkcji żywności wysokiej jakości – w tym tzw. „produktów lokalnych”. W definicji średniego przedsiębiorstwa określono zatrudnienie średnioroczne do 250 pracowników, roczny obrót nie przekroczyć 50 mln EUR lub całkowity bilans roczny nie przekraczający 43 mln EUR. Na

warunki Polski są to duże firmy często z obcym kapitałem i jest duże prawdopodobieństwo, że takie firmy głównie będą korzystać z tego działania, co nie skróci łańcucha dla rolnika.

Ponadto, proponuje się, aby działanie wspierało inwestycje w sektorze przetwórstwa ziół.

Wnioskuje się także, aby wsparcie dotyczyło również budowy nowych obiektów, w przypadku zakładów, które powiększają swoją powierzchnię.

Działanie: 7.6. Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych.

Samorząd rolniczy popiera zmiany dotyczące ogólnego opisu działania, tj. zamiana minimalnego poziomu zniszczenia 30% potencjału rolniczego gospodarstwa na „**30% odpowiedniego potencjału rolnego**” stosownie do art. 18 ust. 3 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, jednak powinno to się łączyć z interpretacją i rozdzielnym traktowaniem szkód w produkcji zwierzęcej i produkcji roślinnej.*

7.6.1 Poddziałanie: Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

W opisie należy uwzględnić nie tylko grad, powódź i przymrozki wiosenne lecz także deszcz nawalny, którego skutki mogą być podobne do gradobicia (strącenie zawiązków i liści) i powodzi (nagłe podniesienie poziomu wód powierzchniowych i gruntowych).

W kosztach kwalifikowalnych nie uwzględniono budowy i montażu urządzeń zabezpieczających, z czego wynika możliwość finansowania jedynie zakupu lub leasingu nowych maszyn i urządzeń wraz z zakupem dokumentacji jeśli jest konieczna. W przypadku spółek wodnych działanie to ograniczałoby się do zakupu sprzętu transportowego do ewakuacji lub dowozu maszyn na miejsca pracy (ciągniki, lawety, łodzie). Brak możliwości finansowania nie tylko zakupu przez rolnika osłon przeciwgradowych lecz i ich zakładania, modernizacji i odtworzenia urządzeń gospodarki wodnej (przepusty, śluzy, rowy).

Ponadto, proponuje się przywrócenie definicji beneficjenta tego działania z poprzedniej wersji PROW, tj. „Rolnik lub grupa rolników; Grupę rolników stanowi co najmniej dwóch rolników, którzy ubiegają się wspólnie o pomoc w ramach tego działania; Grupę rolników stanowi również spółka wodna, członkami której w większości są rolnicy, działająca na podstawie przepisów ustawy Prawo

wodne, mająca na celu m.in. utrzymanie i konserwację urządzeń wodnych służących do ochrony gospodarstw rolnych przed powodzią.”.

7.6.2 Poddziałanie: Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.

W poddziałaniu tym warunki kwalifikowalności pomocy dopuszczają tylko rolników będących w systemie **KRUS** (strona 127, tiret 1). Należy **bezwzględnie wykreślić ten zapis i umożliwić korzystanie z działania również prowadzącym gospodarstwa rolne ubezpieczonym w systemie ZUS.**

W opisie nie uwzględniono takich niekorzystnych zjawisk jak: susza, ujemne skutki przezimowania – w ostatnich latach były one przyczyną strat w majątku trwałym oraz grad, przymrozki wiosenne – umieszczenie tych czynników w poprzednim poddziałaniu nie może wykluczać umieszczenia w tym, ponieważ będą obszary nie zakwalifikowane do profilaktyki (małe prawdopodobieństwo wystąpienia) a narażone na ujemne skutki.

Bardzo niejasny jest zapis mówiący o tym, że „pomocy nie przyznaje się, jeżeli szkody powstały w budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oaz uprawach, do których rolnik zobowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie obowiązujących przepisów prawa”. Z takiego zapisu wynika, że niezależnie od tego czy rolnik dokonał ubezpieczenia obowiązkowego czy nie to i tak pomocy nie otrzyma. Z kolei w końcowym opisie tego poddziałania stwierdza się, że „...wysokość pomocy pomniejsza się odpowiednio o kwotę odszkodowania” z tytułu polisy ubezpieczenia. Sprawa ta wymaga szczegółowego wyjaśnienia.

Z literalnego brzmienia zapisu wynika, że w „kosztach kwalifikowanych” wykluczono budynki objęte obowiązkowym ubezpieczeniem, czyli wszystkie poza tunelami i szklarniami. Podobnie wykluczono wszystkie uprawy objęte obowiązkowym ubezpieczeniem za wyjątkiem niektórych pastewnych, łąk i pastwisk. Należy to bezwzględnie zmienić i nie karać rolników za to, że ubezpieczyli swoje uprawy i zwierzęta.

Ponadto, niejasny jest zapis i należy wykreślić zapis w innych informacjach ważnych dla działania „Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy.”.

Działanie: 7.7. Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej.

7.7.1 Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników (Premie dla młodych rolników)

Należy wprowadzić zapis, że beneficjentem tego poddziałania może być osoba, która prowadzi gospodarstwo rolne nie dłużej niż 18 miesięcy od momentu złożenia wniosku o pomoc.

Proponujemy ustanowienie wielkości ekonomicznej gospodarstwa w przedziale 7-200 tys. euro dla gospodarstw prowadzących produkcję roślinną, natomiast dla gospodarstw o zwierzęcym profilu produkcji proponujemy przedział 7-300 tys. euro.

W kosztach kwalifikowalnych należałoby uwzględnić zakup maszyn używanych do 5 lat.

Ponadto wnioskuję się, aby dać możliwość uzupełnienia powierzchni użytków rolnych poprzez dzierżawy od osób prywatnych.

Jesteśmy przeciwni wyłączeniu pomocy dla produkcji drobiu, chowu i hodowli ryb, plantacji wieloletnich na cele energetyczne.

W przypadku warunków kwalifikowalności powierzchni gospodarstwa młodego rolnika (str. 131) proponuje się nie określać procentowo minimalnej wielkości użytków *stanowiącej własność beneficjenta lub dzierżawę*. Proponuje się także pozostawić możliwość dzierżawy również od prywatnych właścicieli.

7.7.2 Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich (Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej)

Należy wykreślić zapis który mówi, że wsparciem nie może być objęta działalność polegająca na świadczeniu usług rolniczych.

Ponadto, z warunków kwalifikowalności proponuje się usunąć zapis, że pomoc przyznaje się jeśli „za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy przyznano płatność do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, w którym pracuje wnioskodawca”. Nie ma takiego przepisu, który nakładałby na rolnika obowiązek wnioskowania o dopłaty do gruntów. Taki zapis wyeliminuje wielu rolników, którzy nie korzystają z dopłat bezpośrednich.

Proponuje się również ustanowienie kwoty i wielkości wsparcia na poziomie 200 tys. zł.

Bezwzględnie należy wykreślić zapis „Beneficjent nie będzie podlegał ubezpieczeniu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.”(strona 140, Zakres poddziałania „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”).

7.7.3 Poddziałanie: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw (Restrukturyzacja małych gospodarstw)

Należy umożliwić wydatkowanie premii w celu nabycia również maszyn używanych do 5 lat.

Powinien zostać określony dolny próg kwalifikowalności gospodarstw, gdyż jego brak może spowodować napływ wniosków z gospodarstw, które i tak nie mają szans na osiągnięcie żywotności ekonomicznej. Gospodarstwo w trakcie realizacji programu (5 lat) powinno uzyskać wskaźnik wzrostu standardowej produkcji.

Należy rozważyć podniesienie wielkości pomocy do 100 tys. zł.

Proponuje się także pozostawienie możliwości przyznania pomocy osobie, która jest beneficjentem „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” PROW 2007-2013.

Samorząd rolniczy popiera stanowisko resortu rolnictwa odnośnie specjalnego działania dla małych gospodarstw, które chcą trwale sprzedać ziemię i wygasić produkcję.

7.7.4 Poddziałanie: Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych

Proponujemy wykreślić to poddziałanie z uwagi na możliwość rozwoju przedsiębiorczości w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, natomiast środki przewidziane na to poddziałanie przesunąć na inne działania.

Działanie 7.8: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

Przy tworzeniu targowisk obligatoryjnie 30 % miejsc targowych powinno być przeznaczonych na sprzedaż bezpośrednią realizowaną przez rolników produktów ze swoich gospodarstw.

Działanie to powinno zakładać budowę małych ubojni w gminach lub w powiatach realizowanych przez podmioty publiczno-prywatne, które mogłyby przyczynić się do skrócenia łańcucha żywnościowego i zapobiegać problemom, które obecnie są widoczne przy ASF.

Działanie: 7.10 TWORZENIE GRUP I ORGANIZACJI PRODUCENTÓW

7.10.1 Poddziałanie: Tworzenie grup i organizacji producentów w sektorze rolnym i leśnym

Niezrozumiałe jest wyłączenie ze wsparcia grup i organizacji producentów w kategorii np. ekologicznych produktów drób żywy, mięso i podroby drobiowe. Powinno się wspierać organizacje producentów drobiu metodami ekologicznymi np. pastwiskowy tucz gęsi czy wolnowybiegowa produkcja jaj ekologicznych.

Działania: 7.11. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Wiele kontrowersji budzi również program rolnośrodowiskowoklimatyczny, a zwłaszcza propozycje dotyczące płatności i tzw. progów degresywności. W pakietach takich jak:, ochrona wód i gleb przewidziano płatność maksymalnie do 20 ha. Ponadto wprowadzono obowiązek stosowania w płodozmianie roślin strączkowych i motylkowych drobnonasiennych.

Proponuje się przyjęcie następującą degresywność:

- Dla rolnictwa zrównoważonego (pakiet 1) oraz ochrona gleb i wód (pakiet 2): do 50ha - 100% stawki podstawowej, do 100ha – 50% stawki.
- Dla pozostałych pakietów (3,4,5,6): 100 % stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 10 ha oraz 50 % stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 10 ha do 20 ha.

Samorząd rolniczy proponuje również nie regionalizować płatności klimatycznych i ekologicznych.

7.11.1.1 Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone

Proponuje się, aby płatność przyznawana była do gruntów ornych oraz do Trwałych Użytków Zielonych. W chwili obecnej wymogi pakietu dotyczą całego gospodarstwa natomiast płatność jest tylko do gruntów ornych; poza tym wprowadzono obowiązek koszenia lub wypasu na trwałych użytkach zielonych. Dlatego też dopłata do TUZ (powiązana z produkcją zwierząt trawożernych) powinna być uwzględniona. Pakiet rolnictwo zrównoważone najbardziej wpisuje się w zrównoważone gospodarowanie, ochronę środowiska i warunków klimatycznych.

Działanie 7.12: Rolnictwo ekologiczne

Dla obu poddziałań tego działu w przypadku typu operacji 4 oraz 10, tj. uprawy sadownicze w okresie konwersji i po okresie konwersji wprowadzić obowiązek powiązania wsparcia z produkcją i sprzedażą. Dodatkowo należałoby rozważyć konieczność wprowadzenia obowiązku ogrodzenia sadów siatką oraz wydłużenia w warunkach kwalifikowalności obowiązku utrzymania sadu do 5 lat po zakończeniu okresu zobowiązania.

Działanie 7.15: LEADER:

Projekt PROW określa jako beneficjentów jedynie lokalne grupy działania działające w formie stowarzyszeń mających osobowość prawną i działające w oparciu o przepisy specjalne dotyczące stowarzyszeń

- Beneficjenci dopisać IZBY ROLNICZE

Proponowany zapis: Stowarzyszenia mające osobowość prawną działające w oparciu o przepisy dotyczące stowarzyszeń zawarte w ustawie o rozwoju obszarów wiejskich oraz IZBY ROLNICZE

Uzasadnienie: Zawężenie grupy potencjalnych beneficjentów jedynie do lokalnych grup działania wydaje się nieuzasadnione ze względu na cele i sposoby działania LGD, które są tożsame z innymi jednostkami, które w analogiczny sposób mogłyby realizować projekty w ramach programu LEADER. Lokalne grupy działania są rodzajem partnerstwa terytorialnego tworzonego zwykle na obszarach wiejskich zrzeszającego przedstawicieli lokalnych organizacji (z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego) oraz mieszkańców danego obszaru. Na tożsamych wręcz zasadach działają izby rolnicze.

Mając na uwadze powyższe zbieżności w sposobie i celach działania izb rolniczych i lokalnych grup działania, podobne struktury organizacyjne, sposób i zakres działania, jak również doświadczenie izb rolniczych w lokalnym wspieraniu rolnictwa, nie ma żadnych przeszkód w rozszerzeniu kręgu potencjalnych beneficjentów również na izby rolnicze.

15.2 Struktura Organizacyjna KSOW, sposób włączenia partnerów w działania sieci oraz sposób ułatwiania tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami.

Proponuje się, aby jednostką centralną zapewniającą koordynację działań sieci na poziomie krajowym była w dalszym ciągu Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Wiktor Szmulewicz